

Список використаних джерел

1. «Топ 10 стран мировой экономики в 2030 году» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://geo-politica.info/prognoz-10-samykh-krupnykh-ekonomik-v-2030-godu.html>
2. «США – КИТАЙ: КОНФЛІКТ У ТРЬОХ ВИМІРАХ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://aucc.org.ua/uk/ssha-kitay-konflikt-u-troh-vimirah/>
3. Економічна теорія: Підручник. / За ред. В.М. Тарасевича. – К.: Центр навчальної літератури, 2015. – 784 с.

ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

*О.Ю. Власюк, магістр
Київський національний торговельно-економічний університет*

В умовах нестабільності соціально-економічного розвитку українські підприємства характеризуються підвищеним рівнем ризику. Особливо це стосується тих, що займаються здійсненням інноваційної діяльності, яка до того ж характеризується ризиками й труднощами їхнього аналізу, в результаті чого у багатьох випадках такі підприємства стають не привабливими для інвесторів.

Сьогодні більшість погроз і викликаних ними ризиків носять уже не локальний характер, а стають глобальними. Тому, на думку експертів, проблема майбутнього інноваційного розвитку буде полягати не стільки в зростаючій потребі в коштах на фінансування інновацій, скільки в необхідності залучення додаткового капіталу з метою забезпечення тих потреб, які будуть викликані ризиками.

Інноваційні ризики властиві для будь-якого підприємства, яке здійснює впровадження інноваційних розробок, що вимагають значних інвестицій. У цьому контексті більшість економістів говорять про дуалістичну природу ризику – з одного боку, він дозволяє одержати певні конкурентні переваги, а іншого – може привести до негативного результату у вигляді збитків. У цьому контексті постає необхідність в управлінні ризиком, попередньо ідентифікувати ризики, властиві процесу впровадження інновацій у формі інноваційного проекту.

Проте, в умовах існування різних підходів до трактування інноваційної діяльності, зробити на практиці це складно. Згідно «Керівництву Осло» [1], інноваційна діяльність – це «та наукова діяльність, технологічне виробництво, організаційна діяльність, фінансова діяльність і комерційна діяльність, включаючи інвестиції в нові знання, що в остаточному підсумку приводить або повинна приводити до впровадження технологічно нового продукту або технологічного процесу».

Інноваційний процес, що лежить в основі інноваційної діяльності, завжди пов'язаний з високим ризиком, оскільки в ньому практично відсутня гарантія задовільного результату. Про ступінь впливу невизначеності в інноваційному підприємстві говорить той факт, що в середньому успіху досягають лише 10-20% всіх компаній. Природно, що фінансування таких проектів досить ризиковано.

Під терміном «ризик» у більшості випадків розуміють рівень невизначеності, що характеризується ймовірністю одержання як негативного результату, що спричиняє за собою збитки, так і позитивного у вигляді додаткового прибутку. На думку А. Фоломьєва, управління ризиком організації – це «сукупність окремих кроків, або стадій, що включають розробку загальної філософії управління ризиком організації, складання положення про управління ризиком, виявлення ризиків, їхній аналіз і оцінка небезпеки вкладень, регулювання рівня ризиків і реалізація фінансових механізмів компенсації збитку при виникненні несприятливих подій» [2].

На даний час існують відповідні міжнародні стандарти, що регламентують управління ризиками, серед яких заслуговує на увагу стандарт ISO/IEC 31010 Risk Management – Risk assessment guidelines, розроблений на базі стандарту Австралії й Нової Зеландії AS/NZS 4360. Зокрема, у цьому стандарті управління ризиком розглядається як складова частина менеджменту організації.

З позицій теорії інноватики, під управлінням ризиками інноваційної діяльності слід розуміти сукупність заходів, спрямованих на ідентифікацію, аналіз, оцінку, попередження й вибір методів впливу на події, які можуть стати джерелом втрат для підприємства під час здійснення інноваційної діяльності.

Дослідження показують, що до внутрішніх ризиків інноваційної діяльності вітчизняних підприємств слід віднести:

- недостатній рівень кадрового забезпечення й кваліфікації;
- необґрунтований вибір інноваційного проекту;
- відсутність маркетингу інновацій;

- недофінансування досліджень і розробок;
- недооцінка конкурентів, потенціалу ринку;
- помилки в бізнес-плануванні;
- збільшення строків інноваційного проекту;
- непередбачені технологічні труднощі; управлінські конфлікти;
- конструкторський ризик;
- непередбачені зміни в нормативно-правовій базі та інше.

На сучасному етапі у більшості випадків реалізація інноваційних проектів суб'єктів господарювання без фінансової, інтелектуальної, інформаційної підтримки держави або великих корпорацій не представляється можливим.

В подальшому дослідженні нами будуть виявлені новітні підходи до управління ризиками малих інноваційних підприємств, які включають методичний інструментарій оцінки інноваційних ризиків, що поєднують зовнішні, внутрішні й специфічні аспекти ризиків, що дозволить їх ідентифікувати й оцінити за відповідним алгоритмом побудови шкали градації рівня ризику інноваційної діяльності.

Список використаних джерел

1. Proposed Guidelines for Collecting and Interpreting Technological Innovation Data: Oslo Manual. – Paris: OECD, Eurostat, 1997. – URL: <http://www.itlicorp.com/news/1510>, <http://mon.gov.ru/files/materials/7766/ruk.oslo.pdf>
2. Фоломьев А. Н. Менеджмент инноваций: Теория и практика / А.Н.Фоломьев, Э. А. Гейгер. – М.: РАГС, 1997. – 392 с.